

Komandi partur

Komandi partur av frásøgnini hjá Kristian Djurhuus kemur um tvær vikur. Í komandi parti verður greitt frá Brynhild, mammu Sigrun Gunnarsdóttir, sum beint nú hevur listaframsýning á Eiði. Hennara kendasta "modell" er mamman, sum var eitt heilt serligt menniskja, sum verður umrødd í sambandi við framsýningina.

Sendinevndin, sum tingaðist við danskar myndugleikar um eina figgingarætlan.

Fremst v.f. Edward Mitens, Andras Samuelsen og Jóannes Patursson

Aftast: Petur Mohr Dam, Ole F. Joensen og Kristian Djurhuus.

Tann 11. januar frætti eg, at nakrir av mínum góðu vinum á Tvøroyri høvdu skipað fyri eini adressu móti jarðarlógini. Eg ringdi til ein teirra og spurdi um hetta passaði, og tað játtaði hann. Grundgevingin var tann, at hann ikki helt, at óðalsjørðin skuldi takast frá teimum, sum áttu hana. Eftir at hava greitt honum frá veruleikanum í málinum, mátti hann ásanna, at hann hevði ikki sett seg nóg væl inn í málið.

Hann greiddi eisini frá, at tað var Jóannes Patursson, sum var stigtakarin til hesa adressu. Men hann segði mær, at hann vildi taka sítt navn av listanum.

Men henda adressan fekk ein hóp av undirskriftum runt oyggjarnar, eisini frá teimum jarðareigarum, sum kundi fáa gagn burtur úr nýggju lóggávuni.

Sjálvt gamlar sambandsbygdir vóru, har nógvir veljarar fóru yvir til sjálvstýrisflokkin orsakað av hesum máli.

Eg tosaði um hesa tíðina við ein skyldmann í Kvívík. Hann hevði verið sambandsmaður, men nú var hann gløðandi sjálvstýrismaður. Tá ið eg spurdi hann um, hví hann hevði skift flokk svaraði hann:

"Tit stjála jørðina frá okkum óðalsmonnum, og slíkar menn velja vit ikki til løgtingið. Nú er tað bert Jóannes bóndi og hansara menn, sum verja okkum, sum eiga óðalsjørð."

Tað var hopleyst at kjakast, so illur var hann. Hetta sigur nakað

um, hvussu djúpt hetta við jørð stakk í fólki. Hann plagdi at gista hjá pápa, tá ið hann kom til Havnar, men tað gjørdi hann vist ikki eftir hetta av somu orsök.

Kaffi ein skaðiligur drikkur

Í 1934 frætti eg, at danski konservativi flokkurin var hugaður fyri at seta á stovn eina deild í Føroyum. Tað skiltist, at tað var floksformaðurin, Christmas Møller, sum var komin við uppskotinum. Men hesum kom so einki burtur úr.

Tað var heldur einki grundarlag fyri eini slíkar ætlan. Andras Samuelsen var jú saman við Venstre á Fólkingi, og tað sama var Johan Poulsen seinni.

Tað bleiv nakað av ósemju innanflokks um figgjaravtaluna, vit høvdu gjørt við donsku stjórnina. Her var avtalaður ein beinleiðis inntøkuskattur á hægri inntøkurnar heldur enn tollur á kaffi, te og sukur.

Men her var mín støða, at inntøkuskattur vildi raka tær størru inntøkurnar, meðan ein tollur, sum var upp á tal, vildi mest raka tey, sum vóru ringast fyri. Tað vóru eisini stuðlar hjá flokkinum í fremstu røð á Tvøroyri, sum vóru misnøgdir við mína støðu í hesum spurningi. Ein teirra helt við meg, at tann einasti, sum hevði vunnið nakað við hesi avtalu, var Stauning við sínum javnaðarpolitikki.

Hann helt eisini, at tað var

Margretha var ein dyggur stuðul hjá Kristiani

eingin orsök til ikki at leggja toll á kaffi, sum er "en bundskadelig drik". Og sukur er ringt fyri tenninar. Tí kundi tollur saktans eisini leggjast á sukur.

Tað skal sigast, at í nevndini, sum viðgjørði figgjarætlanina var Edward Mitens ógvuliga sakligur og hann legði dent á, at henda ætlan átti at verða samtykt einmælt. Men tað tók langa tíð at fáa sjálvstýrismenn í nevndini at geva endalig beskeð. Men Mitens var greiður í síni støðutakan í hesum máli.

Ólavsøkan 1934

Hetta árið var ólavsøkudagur ein sunnudag. Dagin fyri hevði Patursson roynt at gera um seg við at skipa fyri einum fundi á Doktoragrund í gomlu Havnini. Her var vanligt at hava almennar fundir. Men hesa ferð var lítil og eingin undirtøka. So flutti hann fundin til gamla kommunuskúlagarðin, har tað var basarur.

Aftaná ætlaði Petur M. Dam

eisini at halda røðu, men hann bleiv órógvaður av Patursson og hansara monnum. So royndi Dam at halda røðu á Tinghúsvøllinum, men her bleiv hann órógvaður av einum fullum og ólátaðum íslendingi.

Við setanina av løgtinginum vórðu lögð fram ikki færri enn 70 mál til viðgerðar. Eitt var umrødda figgjarætlan.

Tann 15. august var umrøða í tinginum av einum uppskoti um ein rennistrong út á Stakkin norðast í Streymoyinni. Hetta lokala málið gav høvi til eina drúgva viðgerð, har tingmenn høvdu ein hóp av líknandi ynskjum.

Tann 21. august hevði løgtingið vitjan av Brøgger professara úr Oslo, sum er biðin um at skriva fyrsta bind av søguni hjá Føroya Løgtingi.

Margretha mátti taka um endan heima

Tann 7. august fór sonurin, Johan, niður við Drotningini at fara á

Rungsted Statsskole. Margretha var komin norður við honum. Mama græt, tá ið hon segði farvæl.

Hetta var eitt serstakt kapitul hjá okkum, nú okkara elsti drongur fór heimani frá.

Heima á Tvøroyri varð Hans Andreas, Hassadi, konfirmeraður sama heyst. Fjarrit kom frá Johan, og vit bóðu Várharra um signing fyri Hassadi.

Eg mátti skjótt aftur til Havnar, tað vóru so nógv mál sum bíðaðu. Øll henda frávera, hevur eisini merkt lívið hjá Margrethu, sum einsamøll hevur havt ábyrgdina av heiminum. Og hon skuldi loysa teir trupulleikar, sum stungu seg upp. Tað megnaði hon væl.

Tann 19. oktober endaði tingsetan, eftir at 350 mál høvdu verið viðgjørð. Hetta hevur vist verið met. Ein stóran part av teimum álitum, sum eru lögð fram, havi eg havt tann heiður at orða.

Jóannes Patursson møtti ikki upp til seinasta tingfundin. Hann hevði ikki víst seg í tinginum eftir at jarðarmálini vórðu samtykt við 3. viðgerð.

Ein føst umrøða á tingi var *De af Amtmanden ene afgjorte sager*. Tá nýttu tingmenn vanliga høvið til at tosa um alt millum himmal og jørð. Tá var eisini móguleiki hjá Sjálvstýrisflokkinum at finna fram víðurskifti, har teir kundu gera amtmannin til syndabukk. Í ár skuldi henda umrøðan vera tann 3. september, men tað merkliga var, at eingin tingmaður bað um orðið. Orsøkin kann hava verið, at Jóannes Patursson longu hevði brúkt alt krútið á teimum fólkafundum, hann hevði skipað fyri.

Eg hevði nógvar fundir í búnaðarnevndini, men Patursson møtti ikki eftir samanbrestin okkara millum.

Patursson møtti tann 14. september og kravdi, at eg skuldi geva honum eina umbering fyri okkara samanbrest í nevndini, men tað avvísti eg.

Vitjan í Kunoy

Sum formaður fyri kommununevndini var eg 27. august á vitjan í Kunoy saman við amtmanninum. Har vóru ikki nógv hús, men bygdini tyktist at vera í góðum standi. Tað var eisini sagt, at øll húsini í bygdini vóru figgjarliga væl fyri. Tey áttu jørð og pening í sparikassanum. Lærarin í bygdini Johan Svend Olsen (pápi Árna Olsen) segðist at vera tann, sum var best fyri figgjarliga. Hann var giftur við dótturini í einum valahúsi.

Vit vóru heima hjá honum og merktu, at hetta var eitt væla hús og mentað heim.

Margretha og Kristian finga fyra synir. Johan f. 1918 stendur t.h., Hans Andreas, Hassadi, f. 1920 situr frammanfyri á myndini, Erling f. 1921 stendur t.v. Ejler f. 1926 stendur á einum stóli aftanfyri.